

Ulf Hjelmar og Sune Welling Hansen

Lokalpolitik og borgere

Bilagsrapport

Lokalpolitik og borgere – Bilagsrapport kan hentes fra hjemmesiden www.kora.dk

© KORA og forfatterne

Mindre uddrag, herunder figurer, tabeller og citater, er tilladt med tydelig kildeangivelse. Skrifter, der omtaler, anmelder, citerer eller henviser til nærværende, bedes sendt til KORA.

© Omslag: Mega Design og Monokrom

Udgiver: KORA

ISBN: 978-87-7488-789-8

Projekt 10600

September 2013

KORA
Det Nationale Institut for
Kommuners og Regioners Analyse og Forskning

KORA er en uafhængig statslig institution, hvis formål er at fremme kvalitetsudvikling, bedre ressourceanvendelse og styring i den offentlige sektor.

Det Nationale Institut
for Kommuners og Regioners
Analyse og Forskning

Købmagergade 22
1150 København K
E-mail: kora@kora.dk
Telefon: 444 555 00

Forord

Som et led i Økonomi- og Indenrigsministeriets eftersyn og undersøgelse af det lokale demokratis tilstand frem mod kommunalvalget i november 2013 har KORA gennemført en spørgeskemaundersøgelse blandt borgerne. Formålet med denne undersøgelse er at give et statusbillede af det lokale demokratis tilstand set fra borgernes perspektiv. Ud over denne spørgeskemaundersøgelse indgår der i Økonomi- og Indenrigsministeriets eftersyn af det lokale demokratis tilstand en rundtur, som ministeriet selv gennemfører, til udvalgte kommuner.

Hovedrapporten er afrapporteret særskilt. I denne bilagsrapport indgår dokumentation for undersøgelsen, herunder udvidede metodeovervejelser, spørgeskemaet med tilhørende svarfordelinger samt beskrivelser af variable og stikprøven.

Ulf Hjelmar og Sune Welling Hansen
September 2013

Indhold

1	Datagrundlag og metodiske overvejelser.....	5
2	Spørgeskema og svarfordeling.....	15
3	Variabeldefinitioner	29
4	Fordeling af respondenter på kommuner og kommunevariable.....	34

1 Datagrundlag og metodiske overvejelser

I det følgende vil vi først redegøre for de overvejelser, vi har i gjort i forbindelse med udarbejdelsen af spørgeskemaet. Dernæst redegøres der for, hvordan dataindsamlingen var tilrettelagt, og hvordan dataindsamlingen forløb. Herefter diskuteres undersøgelsens repræsentativitet, og slutteligt redegøres der for de overvejelser, som er blevet gjort i forbindelse med analyserne af data i undersøgelsen.

Udarbejdelse af spørgeskema

I spørgeskemaundersøgelsen indgår en række overordnede temaer: deltagelse i lokaldemokratiet, viden om lokaldemokratiet, holdninger til og vurderinger af lokaldemokratiet og borgernes prioriteringer og forslag til forbedringer af lokaldemokratiet. I forhold til to særlige vælgergrupper i undersøgelsen – de unge (18-24-årige) og vælgere med anden etnisk baggrund – indgår der nogle ekstra opfølgende spørgsmål i spørgeskemaet.

Til at afdække hvert enkelt tema og evt. særlige forhold i de to udvalgte vælgergrupper er der stillet en række underspørgsmål. I det følgende gives en oversigt over, hvilke spørgsmål i spørgeskemaet der belyser de enkelte temaer og de to udvalgte vælgergrupper, og om spørgsmålene giver mulighed for at sammenligne svarene med tidligere undersøgelser.

I spørgeskemaet er medtaget en række spørgsmål, som er afprøvet i tidligere spørgeskemaundersøgelser på området. Dette giver en større sikkerhed for, at de enkelte spørgsmål fungerer i en interviewsammenhæng, og det giver en mulighed for at sammenligne svarene fra vores undersøgelse med tidligere besvarelser og dermed foretage sammenligninger over tid. I den sidste kolonne i tabel 1.1. er det oplyst, om de pågældende spørgsmål er henholdsvis en gentagelse af tidligere spørgsmål eller nye spørgsmål, som ikke tidligere er blevet stillet i denne sammenhæng.

Hvad angår de tidligere undersøgelser, som der sammenlignes med, er 2001-undersøgelsen gennemført med en metode, som i meget høj grad er sammenlignelig med den indeværende undersøgelse fra 2013. 2009-undersøgelsen er imidlertid gennemført i et internetpanel (GallupForum), og data er ikke vægtede, sådan som det er tilfældet i 2001- og 2013-undersøgelsen. Vi har som konsekvens af dette måttet undlade at sammenligne med 2009-undersøgelsen på visse spørgsmål, hvor vi har en særlig stærk formodning om, at disse metodiske forskelle ville influere væsentligt på svarafgivelsen – fx spørgsmålet om interesse for lokalpolitik.

Tabel 1.1 Oversigt over temaer og spørgsmål i undersøgelsen

Holdninger til lokaldemokratiet		Sammenligningsmulighed
	Identificere henholdsvis en borger- og brugerorientering (Q18_X, Q19, Q9_3)	Nej
	Tillid og borgernes lokalpolitiske selvtillid (Q9_1, Q9_3, Q11, Q12, Q13)	2001, 2009
	Borgernes lokale tilhørsforhold (Q33)	2001, 2009
Interesse for og viden om lokaldemokrati og kommunal service		
	Interesse for lokalpolitik (Q17)	2001
	Viden om lokalpolitik (Q24, Q25, Q10)	2001, 2009
	Viden om kommunal service (Q26_X, Q9_2))	2001, 2009
Deltagelse i det lokale demokrati		
	Deltagelse i lokale valg (Q1) og motivation (Q2_X, Q27).	2001, 2009
	Deltagelse i øvrige lokalpolitiske aktiviteter (Q3, Q4_X, Q5, Q6) og motivation (Q7)	2001, 2009
	Forslag til at styrke borgerinddragelsen (Q23)	Nej
Borgernes prioriteringer og forslag		
	Borgernes prioriteringer af lokalpolitiske forhold (Q22_X). Problemer og tilfredshed med kommunen (Q20, Q21_X)	Nej
Særlige vælgergrupper		
a) De unge	Lokalpolitisk deltagelse, viden og holdninger blandt unge? (Q29) Barrierer for deltagelse (Q30_X)	Nej
b) Anden etnisk baggrund	Lokalpolitisk deltagelse, viden og holdninger blandt borgere med anden etnisk baggrund (Q31) Barrierer for deltagelse (Q32_X)	Nej

Anm.: Spørgsmålsnumrene henviser til spørgeskemaet, der indgår i bilagsrapporten.

Dataindsamling

Danmarks Statistik var ansvarlig for gennemførelsen af dataindsamlingen. Dataindsamlingen blev tilrettelagt som en kombination af en internetbaseret spørgeskemaundersøgelse og en telefonbaseret spørgeskemaundersøgelse (mixed-mode). Respondenterne blev først tilbudt at besvare spørgeskemaet via internettet, og efterfølgende blev de også tilbudt at besvare spørgeskemaet via telefonen. Denne dataindsamlingsform sikrer en højere besvarelsesprocent, end hvis kun én dataindsamlingsmetode blev brugt.

Populationen i undersøgelsen er danske vælgere (18 år og ældre), hvilket af Danmarks Statistik er opgjort til 4.430.645 personer. Dette indbefatter borgere, som har bopæl i Danmark og er tildelt et CPR-nummer. Omkring 700.000 personer i den danske befolkning

har forskerbeskyttelse, hvilket betyder, at de ikke deltager i interviewundersøgelser fra Danmarks Statistik. Danmarks Statistik har med dette udgangspunkt og ud fra befolkningsregistret (CPR) udtrukket en nettostikprøve på 2.425 personer.

Der blev udtrukket en stratificeret stikprøve, hvor der er den samme tilfældige udvalgschance for alle deltagere inden for hvert stratum. De fire strata i undersøgelsen er: unge med dansk baggrund, unge med anden etnisk baggrund, borgere på over 25 år med dansk baggrund og borgere på over 25 år med anden etnisk baggrund.

Spørgeskemaundersøgelsen blev igangsat 22. marts 2013. Der blev udsendt et postalt brev til respondenternes hjemmeadresse med information om undersøgelsen samt oplysninger om, hvordan respondenterne kunne besvare spørgeskemaet over internettet. 30. marts startede Danmarks Statistik telefoninterview med de respondenter, som endnu ikke havde besvaret spørgeskemaet over internettet. Under hele dataindsamlingsperioden var det muligt at besvare spørgeskemaet via internet. Dataindsamlingen sluttede 15. april 2013, hvor i alt 1.370 respondenter havde gennemført spørgeskemaet.

Svarene fra spørgeskemaundersøgelsen er efterfølgende blevet sammenkoblet med registerdata på individniveau og kommuneniveau. Dette har haft to oplagte fordele. Den ene fordel har været, at vi har kunnet undlade at stille en række baggrundsspørgsmål i selve spørgeskemaundersøgelsen og dermed har kunnet begrænse omfanget af spørgeskemaundersøgelsen, og det anses generelt for at være kvalitetsfremmende i en undersøgelse. Den anden fordel har været, at pålideligheden af de registerdata, som vi har brugt, er forholdsvis høj og derfor er at foretrække frem for spørgeskemadata. Ulempen er imidlertid, at registerdata er fra 2011 og altså ikke helt så aktuelle som de indsamlede spørgeskemadata fra 2013.

Undersøgelsens repræsentativitet

Svarprocenten i spørgeskemaundersøgelsen er 56,5 %, hvilket er lidt lavere end forventet men stadig tilfredsstillende. I lokalpolitikundersøgelsen fra 2001, som vi i rapporten generelt sammenligner vores data med, blev svarprocenten 59 %¹. Dette er altså lidt højere end i vores undersøgelse, hvilket bl.a. kan skyldes, at svarprocenterne generelt er nedadgående i spørgeskemaundersøgelser i Danmark. Man kan derfor generelt ikke forvente at få de samme svarprocenter i dag som tidligere. Samtidig har vi i vores undersøgelse – i modsætning til bl.a. undersøgelsen fra 2001 – oversamplet de unge og borgere med anden etnisk baggrund, og disse befolkningsgrupper har haft lavere svarprocenter end den øvrige befolkning, hvilket i nogen grad har smittet af på den generelle svarprocent i vores undersøgelse. Svarprocenten for unge blev på 40%, mens svarprocenten for borgere med anden etnisk baggrund blev på 33%.

Der er på baggrund af den generelle svarprocent grund til at se nærmere på, om undersøgelsen er repræsentativ, og om sammensætningen af nettostikprøven giver anledning til at tage forbehold for undersøgelsens resultater. Danmarks Statistik har lavet en bortfaldsanalyse. Den viser følgende fordeling:

¹ Kjær, Ulrik og Mouritzen, Poul Erik (2003): *Kommunalstørrelse og lokalt demokrati*. Syddansk Universitetsforlag.

Tabel 1.2 Bortfald i undersøgelsen

Bortfaldskategorier	Antal personer
Ikke truffet	260
Nægtede	283
Sprogvanskeligheder	46
Ikke kontakt på telefonnummer	93
Ikke fundet telefonnummer	248
Øvrigt bortfald (sygdom, flyttet osv.)	125
I alt	1.055

Det fremgår, at i alt 1.055 personer udgør bortfaldet i undersøgelsen. Fordelingen på bortfaldskategorier giver ikke umiddelbart grund til bekymring, da der ikke er et uforholdsmæssigt stort antal nægtede, og det øvrige frafald fordeler sig forholdsvis jævnt.

Generelt i denne type af undersøgelser er der grund til at formode, at bortfaldet ikke er tilfældigt men derimod systematisk. De respondenter, som typisk deltager i undersøgelser som vores, er respondenter, der har ressourcer til at deltage, og som har en vis interesse i emnet. Det vil sige, at respondenter, som nægter at deltage i undersøgelsen, må formodes at være mindre interesseret i lokalpolitik, ligesom de må formodes at deltage mindre og have mindre viden om lokalpolitik. Fordi der i undersøgelsen er en overrepræsentation af forholdsvis mere interesserede og vidende borgere, vil undersøgelsen formentlig overvurdere viden om og deltagelse i lokalpolitik, som kan forventes at være påvirket af interesse for lokalpolitik.

Denne formodning kan umiddelbart bekræftes. Blandt respondenterne svarer godt 7 procent, at de er medlem af et politisk parti. Dette er en overrepræsentation af medlemmer af politiske partier, idet andelen af partimedlemmer i forhold til vælgerpopulation reelt kun er omkring det halve, altså 3,5 procent.²

Vores analyser af bortfaldet viser, at der ikke er betydelige geografiske skævheder i datasættet. Bortfaldet er imidlertid noget større blandt 18-24-årige danskere, borgere af anden etnisk baggrund, borgere med en grundskoleuddannelse, borgere, som er uden for erhverv, og borgere som har en årlig personindkomst på op til 200.000 kr. Disse forskelle er dog ikke meget markante.

Af tabel 1.3 fremgår oplysninger om populationen og stikprøven samt resultater for statistiske test for bortfald og repræsentativitet. Som det fremgår, er (netto)stikprøven meget repræsentativ for populationen, og forskellene er ikke større end 4 procentpoint og kun statistisk signifikant for 25+-årige etnisk danske borgere, som er overrepræsenteret.

² Folketingets Oplysning, december 2012.
[http://www.ft.dk/folketinget/oplysningen/faq/~media/Pdf_materiale/Pdf_download_direkte/Folketingets%20Oplysning/Partiernes%20medlemstal%20fra%201960%20pdf.ashx](http://www.ft.dk/folketinget/oplysningen/faq/~/media/Pdf_materiale/Pdf_download_direkte/Folketingets%20Oplysning/Partiernes%20medlemstal%20fra%201960%20pdf.ashx)

Tabel 1.3 Oplysninger og test af bortfald og repræsentativitet

	Population		Stikprøve				Forskel	
			Adspurgte		Frafaldne		Bortfald	Repræsen- tativitet
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	%	%
I alt	4.430.645	100	1.370	100	1.055	100		
Befolkningsgruppe								
Dansker 18-24 år	429.990	10	113	8	143	14	-5	-1
Dansker 25+ år	3.522.478	80	1.136	83	665	63	20 *	3 *
Indvandrer/efterkommer 18-24 år	76.385	2	46	3	118	11	-8	2
Indvandrer/efterkommer 25+ år	401.792	9	75	5	129	12	-7	-4
Køn								
1. Mænd	2.178.122	49	672	49	509	48	1	0
2. Kvinder	2.252.523	51	698	51	546	52	-1	0
Alder								
18-24 år	506.375	11	159	12	261	25	-13 *	0
25-34 år	649.919	15	149	11	158	15	-4	-4
35-44 år	757.433	17	187	14	140	13	0	-3
45-54 år	803.393	18	233	17	144	14	3	-1
55-64 år	694.910	16	266	19	124	12	8	4
65-74 år	601.790	14	234	17	98	9	8	3
75+ år	416.825	9	142	10	130	12	-2	1
Uddannelse								
1. Grundskole	1.519.874	34	416	30	525	50	-19 *	-4
2. Ungdomsuddannelse	1.783.340	40	555	41	348	33	8 *	0
3. Kort videregående uddannelse	183.469	4	64	5	33	3	2	1
4. Mellemlang videregående udd.	561.824	13	205	15	77	7	8	2
5. Lang videregående uddannelse	382.138	9	130	9	72	7	3	1
Socioøkonomisk status								
1. Studerende	342.531	8	118	9	126	12	-3	1
2. Lønmodtager grundniveau	1.372.149	31	434	32	279	26	5	1
3. Lønmodtager mellemniveau	949.447	21	316	23	142	13	10 *	2
4. Selvstændig	171.570	4	52	4	38	4	0	0
5. Uden for erhverv	1.594.948	36	450	33	470	45	-12 *	-3

	Population		Stikprøve				Forskel	
			Adspurgte		Frafaldne		Bortfald	Repræsentativitet
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	%	%
Disponibel indkomst (person; tusinde kr.)								
1. Ingen indkomst	183.612	4	28	2	109	10	-8	-2
2. -200	2.372.607	54	699	51	658	62	-11 *	-2
3. 201-300	1.257.685	28	424	31	200	19	12 *	3
4. 301-400	409.115	9	145	11	56	5	5	1
5. 401-500	112.180	3	38	3	14	1	1	0
6. 501+	95.446	2	36	3	18	2	1	0
Indbyggertal i kommunen								
-30.000 indb.	496.826	9	123	9	99	9	0	0
30.001-45.000 indb.	1.044.984	19	288	21	182	17	4	2
45.001-60.000 indb.	1.143.014	20	268	20	191	18	1	-1
60.001-90.000 indb.	1.126.114	20	266	19	193	18	1	-1
90.001-120.000 indb.	516.246	9	104	8	83	8	0	-2
120.001- indb.	1.275.352	23	310	23	268	25	-3	0
Ukendt			11	1	39	4	-3	
Kommunesammenlægning								
Sammenlagt	3.485.663	62	862	63	582	55	8 *	1
Ikke sammenlagt	2.116.873	38	497	36	434	41	-5	-2
Ukendt			11	1	39	4	-3	

Anm.: Populationstal for stikprøvetype, køn, alder, uddannelse, socioøkonomisk status og disponibel indkomst, er oplyst af Danmarks Statistik og summerer til 4.430.645. Oplysninger om indbyggertal i kommunen og kommunesammenlægning summerer til 5.602.536. Af de 1.370 adspurgte personer er der for 1.359 personer oplysninger om bopælskommune. Forskel i bortfald er udregnet som andelen af adspurgte minus andelen af frafaldne. Forskel i repræsentativitet er udregnet som andelen af adspurgte minus andelen i populationen. Signifikantest for bortfald er test af forskellen mellem andelen af adspurgte og frafaldne. Signifikantest for repræsentativitet er test af, om andelen af adspurgte er lig med populationsandelen. Der anvendes i alle test et 5 procents signifikansniveau, og et signifikant resultat er angivet med asteriks (*).

Den største overrepræsentation er for etnisk danske borgere over 25 år, men dette forhold er der taget højde for i form af vægtning af data. Danmarks Statistik har vægtet data, så unge og borgere med anden etnisk baggrund indgår i undersøgelsen med den andel, som de reelt udgør i befolkningen. Derudover er der også blevet vægtet på køn og socioøkonomisk status.

Samlet set giver bortfaldsanalysen ikke grund til at tro, at data ikke skulle være repræsentative for den samlede befolkning. Dog er der grund til i analyserne at være opmærksom på, at der synes at være en overrepræsentation af mere politisk interesserede, vidende og ressourcestærke borgere i undersøgelsen i forhold til vælgerpopulationen.

Indsamlingsmetode

Dataindsamlingen blev tilrettelagt som en kombination af en internetbaseret spørgeskemaundersøgelse og en telefonbaseret spørgeskemaundersøgelse (mixed-mode). Først blev respondenterne tilbudt at besvare spørgeskemaet via internettet. Efterfølgende blev personer, som ikke havde besvaret skemaet, tilbudt et telefoninterview. Denne kombination sikrer en højere besvarelsesprocent, end hvis kun en dataindsamlingsmetode blev brugt. Af de 1.370 personer, som deltog i undersøgelsen, besvarede 620 personer (45 procent) skemaet via internettet, og de resterende 750 personer (55 procent) via telefoninterview.

Vi har undersøgt, om der er systematisk forskel på, hvem der har gjort brug af de to metoder. Vores analyser viser følgende:

- Sandsynligheden for at gøre brug af webinterview er ikke forskellig for mænd og kvinder.
- Der er heller ikke forskel på sandsynligheden blandt borgere af anden etnisk baggrund og etniske danskere.
- Sandsynligheden er heller ikke forskellig for unge, yngre og ældre borgere i forhold til midaldrende borgere.
- For borgere med en kort uddannelse er der dog lavere sandsynlighed for at gøre brug af webinterview i forhold til borgere med en mellemlang uddannelse (42 i forhold til 53 procent). Der er ikke forskel på borgere med en mellemlang og en lang uddannelse.
- Borgere i beskæftigelse har højere sandsynlighed for at gøre brug af webinterview i forhold til borgere uden for arbejdsstyrken (48 i forhold til 42 procent).
- Hvor mange indbyggere, der er bosat i kommunen, har ikke betydning for sandsynligheden for at gøre brug af webinterview.
- Er man bosat i en af de mest urbane kommuner, er der højere sandsynlighed for at gøre brug af webinterview i forhold til, hvis man er bosat i en af de mindre urbane kommuner (51 i forhold til 43 procent).

Alt i alt indikerer analyserne, at borgere, der har en længere uddannelse, som er i beskæftigelse, eller som er bosat i en af de mest urbane kommuner, i højere grad har valgt at udfylde spørgeskemaet over internettet, men forskellene er ikke meget markante.

Vi har også undersøgt, om der er systematisk forskel i svarene på udvalgte spørgsmål, der potentielt kan være problematiske, i forhold til indsamlingsmetoden. Det potentielt proble-

matiske består i mange eller lange svarkategorier og gør sig kun gældende for et mindre antal af spørgsmålene. Vi har set nærmere på følgende spørgsmål:

- Q12: Hvilket af følgende udsagn er du mest enig i?
 1. De fleste kommunalpolitikere i min kommune er dygtige folk, som almindeligvis ved, hvad de gør.
 2. De fleste kommunalpolitikere i min kommune ser ikke ud til at vide, hvad de foretager sig.
- Q25: Hvilket parti tilhører borgmesteren i din kommune?
(dropdown-menu med partier)
- Q27: Hvorfor tvivler du på, at du ville stemme, hvis der blev afholdt kommunalvalg i morgen? Gerne flere svar.
 1. Jeg har ikke stemmeret.
 2. Jeg synes ikke, der er nogle partier, som deler mine synspunkter.
 3. At stemme eller ikke stemme er for mig lige meningsløst.
 4. Ved ikke at stemme viser jeg min utilfredshed med politikerne og partierne.
 5. Anden grund.

Vores undersøgelser viser følgende:

- Hvad angår borgernes vurdering af lokalpolitikernes kompetence (Q12), er der ikke forskel på sandsynligheden for at svare, at politikerne er dygtige folk. Sandsynligheden for at svare "Ved ikke" er dog højere blandt respondenter, der er interviewet over telefonen (10 i forhold til 3 procent).
- Når det kommer til, hvilket parti borgmesteren tilhører (Q25), er der højere sandsynlighed for at svare "Ved ikke" blandt respondenter, der er interviewet over telefonen (17 i forhold til 3 procent).
- Angående grunde til, at man tvivler på at ville stemme, er det ikke muligt at undersøge, om der er forskel på sandsynligheden for den første og fjerde kategori (ikke stemmeret og udvise utilfredshed). For de øvrige kategorier er der kun en forskel i forhold til den femte restkategori ("Anden grund"), hvor der er højere sandsynlighed for at svare ja blandt respondenter interviewet over telefonen.

Der er altså nogle forskelle mellem respondenter, der henholdsvis er blevet interviewet over internettet eller telefonisk. Vores vurdering er dog, at disse forskelle ikke har en karakter, som gør, at der generelt er grund til at være kritisk i forhold til, at der er blevet gjort brug af to forskellige dataindsamlingsmetoder i undersøgelsen.

Analyse af data

Rapporten er så vidt muligt baseret på en simpel tabelanalyse³. Hermed menes en analyseform, der overvejende benytter deskriptiv statistik ved hjælp af oversigtlige tabeller og figurer såvel som univariate og bivariate statistiske metoder (test af forskel mellem to andele i forbindelse med udviklingen over tid, samt Pearson's r, gamma og simpel lineær og logistisk regression i forbindelse med sammenhænge mellem respondenteres svar på for-

³ Se fx Gundelach, P. (2003): *Simpel tabelanalyse*. Frederiksberg: Forlaget Samfundslitteratur.

skellige spørgsmål samt forskelle mellem grupper i samfundet). Fordelen herved er, at fremstillingen bliver forholdsvis nem at forstå, og at man ved hjælp af denne analyseform hurtigt kan udlede langt de fleste overordnede sammenhænge i analysedataet, samt at man får et billede af de umiddelbare forskelle mellem forskellige grupper i samfundet. Ulempen er, at denne analyseform ikke indfanger mere komplicerede sammenhænge, hvori der indgår et større antal variable (multivariat analyse).

I de enkelte afsnit har vi undersøgt de adspurgte borgeres svar i forhold til en række baggrundsvariable, såsom køn, alder og uddannelse, og i nogle tilfælde også andre variable såsom interesse for lokalpolitik og sandsynligheden for, at man stemmer ved kommunalvalg. I hvert enkelt afsnit har vi gjort brug af det samme sæt af variable: Køn, etnisk baggrund, alder, uddannelsesniveau, hvor ofte man diskuterer politik i dag, og hvor ofte der blev diskuteret politik i ens barndomshjem, om man lægger mest vægt på demokrati eller service, tilknytning til arbejdsmarkedet⁴ og tilknytning til kommunen; samt følgende variable på kommuneniveau: antal indbyggere i kommunen (inddelt i seks kategorier), hvor urbaniseret en kommune man bor i (inddelt i fire kategorier), og om kommunen, man bor i, blev sammenlagt i forbindelse med kommunalreformen i 2007.⁵

Vi har altså undersøgt, om der er umiddelbare forskelle mellem forskellige grupper i samfundet ved hjælp af bivariate statistiske metoder. Da vi ikke gør brug af multivariate metoder, er det ikke undersøgt, om disse forskelle kan forklares af andre variable – eksempelvis om en forskel mellem kvinder og mænd kan forklares af forskelle i interessen for lokalpolitik.

I fremstillingen fremhæves kun de resultater, der er statistisk signifikante. Det vil sige, at de fremhævede resultater med en overvældende sandsynlighed ikke kun gælder for stikprøven (de 1.370 borgere, der indgår i undersøgelsen) men også gælder for borgerne i Danmark som helhed.⁶

Når resultaterne fra undersøgelsen omtales i denne rapport, vil vi i nogle tilfælde fremhæve visse resultater som "markante". Grundreglen for, hvornår vi betragter et resultat som markant, er, hvis der er mere end 10 procents eller procentpoints forskel mellem de undersøgte delgrupper af befolkningen.

Respondenter, der har svaret "Ved ikke" eller ikke har villet svare på et givent spørgsmål, udelades fra analyserne. Derfor vil antallet af respondenter (n) variere fra spørgsmål til spørgsmål. Hvor mange respondenter, der indgår i en tabel eller figur, oplyses i en tilhørende note.

I fremstillingen har vi generelt tilstræbt først at give en karakteristik af, hvordan borgernes oplevelse af lokaldemokratiet er lige nu – på baggrund af 2013-undersøgelsen. Målet med

⁴ Hvad angår tilknytning til arbejdsmarkedet, har vi undersøgt forskelle mellem borgere i beskæftigelse og borgere uden for arbejdsstyrken, men ikke borgere der er arbejdsløse. Dette skyldes, at meget få af de adspurgte borgere er arbejdsløse.

⁵ Hvordan disse variable præcist er kodet, fremgår af kapitel 3. I kodningen har vi fastholdt så højt et måleniveau, som er forsvarligt, men vi har i en række tilfælde været nødt til at anvende simple kodninger af nogle variable. Eksempelvis inddeles uddannelsesniveau i nogle tilfælde i tre niveauer (kort, mellemlang og lang uddannelse), og i andre tilfælde i to niveauer (kort og mellemlang eller lang uddannelse).

⁶ I analyser af hele stikprøven anvendes et 5 procents signifikansniveau. I nogle tilfælde begrænses analyserne til at omfatte unge borgere eller borgere med anden etnisk baggrund, og i disse tilfælde anvendes et 10 procents signifikansniveau.

dette er indledningsvis at give et overordnet statusbillede af lokaldemokratiets tilstand set fra borgernes perspektiv. Dernæst har vi i fremstillingen generelt søgt at nuancere dette overordnede statusbillede ved at analysere det overordnede resultat i forhold til relevante baggrundsvariable. Er det eksempelvis først og fremmest de ældre og de veluddannede, der deltager i lokalpolitik, eller er det nogle helt andre grupper, som i særlig grad deltager? Endelig har vi i fremstillingen generelt søgt til sidst i hver delanalyse at sammenligne vores resultater med tidligere undersøgelsesresultater, hvis der har været datagrundlag for det. Det er i særlig grad SDU-undersøgelsen fra 2001 om lokalpolitik (Kjær & Mouritzen 2001), som vi har sammenlignet med, da det udgør det bedst mulige sammenligningspunkt for undersøgelsen. Derudover har vi dog også i en række tilfælde sammenlignet med SDU-undersøgelsen fra 2009 om lokalpolitik⁷.

I undersøgelsen indgår også en række åbne spørgsmål, hvor respondenterne frit har kunnet sige/skrive, hvad der falder dem ind (spørgsmål 7, 20, 21a, 22a, 23, 30.1a, 32.1a). Disse svar er afrapporteret i afsnit 5.3. og kapitel 6.

For systematisk at kunne inddrage disse svar i analyserne har vi kodet de åbne svar i nogle få kategorier, så det dermed er blevet muligt at få et overblik over svarfordelingerne. Dette er dog ikke blevet gjort i to af spørgsmålene, da der i disse tilfælde var for få svar til at dette gav mening (spørgsmål 30.1a, 32.1a). Derudover er der i kodeprocessen blevet udvalgt nogle citater, der har været karakteristiske for de forskellige typer af svar, der er givet. Disse citater er blevet søgt brugt i fremstillingen til at illustrere de fundne sammenhænge i analysen.

⁷ Hansen, Sune Welling (fortkommende). "The Democratic Costs of Size: How Increasing Size Affects Citizen Satisfaction with Local Government", fortkommende i *Political Studies*.

2 Spørgeskema og svarfordeling

I dette afsnit oplyses spørgsmålsformuleringer og de tilhørende svarfordelinger for spørgsmålene i den gennemførte spørgeskemaundersøgelse. Rækkefølgen af spørgsmålene svarer til den rækkefølge, respondenterne blev stillet spørgsmålene. Til sidst i kapitlet gives svarfordelinger for køn, stikprøvetype og indsamlingsmetode.

Først kommer der nogle spørgsmål om deltagelse i lokalsamfundet og i lokalpolitik

Q6 Er du aktiv i lokalt foreningsarbejde? Det kan være foreninger såsom grundejerforeninger, sportsforeninger og støtteforeninger

	Frekvens	Procent	Kumulativ procent
Ja, meget aktiv	168	12,26	12,26
Ja, men kun lidt aktiv	272	19,85	32,12
Nej, slet ikke	930	67,88	100,00
Total	1.370	100,00	

Q5 Er du, eller har du været, medlem af en brugerbestyrelse eller et råd i din kommune, såsom bestyrelsen i en daginstitution eller et ældreråd?

	Frekvens	Procent	Kumulativ procent
Ja	261	19,05	19,05
Nej	1.109	80,95	100,00
Total	1.370	100,00	

Q4_1 Har du inden for de seneste to år... Deltaget i et møde vedrørende et spørgsmål om dit nabolag eller din kommune?

	Frekvens	Procent	Kumulativ procent
Ja	321	23,43	23,43
Nej	1.048	76,50	99,93
Ved ikke	1	0,07	100,00
Total	1.370	100,00	

Q4_2 Kontaktet en kommunalpolitiker eller et politisk parti i kommunen?

	Frekvens	Procent	Kumulativ procent
Ja	159	11,61	11,61
Nej	1.211	88,39	100,00
Total	1.370	100,00	

Q4_3 Kontaktet en kommunal embedsmand?

	Frekvens	Procent	Kumulativ procent
Ja	239	17,45	17,45
Nej	1.131	82,55	100,00
Total	1.370	100,00	

Q4_4 Kontaktet eller været aktiv i en gruppe eller forening om et lokalt spørgsmål?

	Frekvens	Procent	Kumulativ procent
Ja	217	15,84	15,84
Nej	1.153	84,16	100,00
Total	1.370	100,00	

Q4_5 Skrevet et brev til en avis eller været omtalt i lokale medier om et lokalt spørgsmål?

	Frekvens	Procent	Kumulativ procent
Ja	88	6,42	6,42
Nej	1.282	93,58	100,00
Total	1.370	100,00	

Q7 Hvad synes du er den vigtigste grund til, at man skal være aktiv i sit lokalsamfund, fx i foreningsarbejde, brugerbestyrelser eller politiske debatter?

Åbent spørgsmål. Svarfordeling vises ikke.

Q1 Forestil dig, at der blev afholdt kommunalvalg i morgen. Hvor sandsynligt er det, at du ville stemme? Ville du...

	Frekvens	Procent	Kumulativ procent
Helt sikkert stemme	1.045	76,28	76,28
Sandsynligvis stemme	194	14,16	90,44
Sandsynligvis ikke stemme	65	4,74	95,18
Helt sikkert ikke stemme	63	4,60	99,78
Ved ikke	3	0,22	100,00
Total	1.370	100,00	

Q2_1 Nu kommer der nogle spørgsmål om hvilke forhold, der har betydning for din beslutning om, hvorvidt du vil stemme ved et kommunalvalg. Hvor vigtig er din holdning til et lokalt spørgsmål for din beslutning om, hvorvidt du vil stemme ved et kommunalvalg?

	Frekvens	Procent	Kumulativ procent
Meget vigtig	340	26,07	26,07
Vigtig	522	40,03	66,10
Kun lidt vigtig	274	21,01	87,12
Slet ikke vigtig	157	12,04	99,16
Ved ikke	11	0,84	100,00
Total	1.304	100,00	

Q2_2 Hvor vigtig er din opfattelse af et nationalt partis politik for din beslutning om, hvorvidt du vil stemme ved et kommunalvalg?

	Frekvens	Procent	Kumulativ procent
Meget vigtig	253	19,40	19,40
Vigtig	501	38,42	57,82
Kun lidt vigtig	341	26,15	83,97
Slet ikke vigtig	191	14,65	98,62
Ved ikke	18	1,38	100,00
Total	1.304	100,00	

Q2_3 Hvor vigtigt er det at vise støtte til det lokale demokrati for din beslutning om, hvorvidt du vil stemme ved et kommunalvalg?

	Frekvens	Procent	Kumulativ procent
Meget vigtigt	461	35,35	35,35
Vigtigt	510	39,11	74,46
Kun lidt vigtigt	223	17,10	91,56
Slet ikke vigtigt	95	7,29	98,85
Ved ikke	15	1,15	100,00
Total	1.304	100,00	

Q2_4 Hvor vigtigt er det at kommunen selvstændigt kan fastsætte niveauet for sin skat og service for din beslutning om, hvorvidt du vil stemme ved et kommunalvalg?

	Frekvens	Procent	Kumulativ procent
Meget vigtigt	319	24,46	24,46
Vigtigt	526	40,34	64,80
Kun lidt vigtigt	269	20,63	85,43
Slet ikke vigtigt	142	10,89	96,32
Nægter at svare	1	0,08	96,40
Ved ikke	47	3,60	100,00
Total	1.304	100,00	

Q27 Hvorfor tvivler du på, at du ville stemme, hvis der blev afholdt kommunalvalg i morgen? Gerne flere svar

Åbent spørgsmål. Svarfordeling vises ikke.

Q3 Er du medlem af et politisk parti?

	Frekvens	Procent	Kumulativ procent
Ja	99	7,23	7,23
Nej	1.271	92,77	100,00
Total	1.370	100,00	

Q8 I politik taler man ofte om "venstre" og "højre". Hvor vil du i almindelighed placere dine synspunkter på en sådan skala, hvor 0 er mest til venstre, 5 er midten og 10 er mest til højre?

	Frekvens	Procent	Kumulativ procent
0 Venstre	67	4,89	4,89
1	41	2,99	7,88
2	86	6,28	14,16
3	122	8,91	23,07
4	127	9,27	32,34
5 Midten	350	25,55	57,88
6	100	7,30	65,18
7	162	11,82	77,01
8	151	11,02	88,03
9	40	2,92	90,95
10 Højre	77	5,62	96,57
Nægter at svare	5	0,36	96,93
Ved ikke	42	3,07	100,00
Total	1.370	100,00	

Q23 Kommunerne har prøvet at styrke borgerinddragelsen gennem tiltag som bydelsråd, lokalråd, borgermøder og debatforummer på internettet. Hvad skulle der til, for at du ville være mere aktiv i udviklingen af dit lokalsamfund?

Etnisk baggrund. Har du...

	Frekvens	Procent	Kumulativ procent
Dansk baggrund?	1.257	91,75	91,75
Anden etnisk baggrund end dansk?	112	8,18	99,93
Nægter at svare	1	0,07	100,00
Total	1.370	100,00	

Q9_3 Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn? Det er min borgerpligt at gøre noget, der tjener samfundets bedste

	Frekvens	Procent	Kumulativ procent
Helt enig	791	57,74	57,74
Delvist enig	387	28,25	85,99
Hverken enig eller uenig	152	11,09	97,08
Delvist uenig	14	1,02	98,10
Helt uenig	17	1,24	99,34
Nægter at svare	1	0,07	99,42
Ved ikke	8	0,58	100,00
Total	1.370	100,00	

Q9_1 Jeg kunne gøre et ligeså godt arbejde som medlem af kommunalbestyrelsen som de fleste andre

	Frekvens	Procent	Kumulativ procent
Helt enig	302	22,04	22,04
Delvist enig	285	20,80	42,85
Hverken enig eller uenig	350	25,55	68,39
Delvist uenig	212	15,47	83,87
Helt uenig	201	14,67	98,54
Nægter at svare	1	0,07	98,61
Ved ikke	19	1,39	100,00
Total	1.370	100,00	

Q9_2 Kommunalpolitikken i min kommune er undertiden så kompliceret, at en person som mig ikke forstår, hvad der foregår

	Frekvens	Procent	Kumulativ procent
Helt enig	187	13,65	13,65
Delvist enig	341	24,89	38,54
Hverken enig eller uenig	286	20,88	59,42
Delvist uenig	227	16,57	75,99
Helt uenig	314	22,92	98,91
Nægter at svare	1	0,07	98,98
Ved ikke	14	1,02	100,00
Total	1.370	100,00	

Q29 Jeg ville interessere mig mere for lokalpolitik, hvis der var flere unge i kommunalbestyrelsen

	Frekvens	Procent	Kumulativ procent
Helt enig	37	23,27	23,27
Delvist enig	38	23,90	47,17
Hverken enig eller uenig	44	27,67	74,84
Delvist uenig	16	10,06	84,91
Helt uenig	22	13,84	98,74
Ved ikke	2	1,26	100,00
Total	159	100,00	

Q31 Jeg ville interessere mig mere for lokalpolitik, hvis der var flere borgere med en anden etnisk baggrund i kommunalbestyrelsen

	Frekvens	Procent	Kumulativ procent
Helt enig	20	17,86	17,86
Delvist enig	17	15,18	33,04
Hverken enig eller uenig	31	27,68	60,71
Delvist uenig	10	8,93	69,64
Helt uenig	31	27,68	97,32
Ved ikke	3	2,68	100,00
Total	112	100,00	

Q11 Hvor ofte mener du, at kommunalpolitikkerne i din kommune tilsidesætter personlige interesser, når de træffer politiske beslutninger?

	Frekvens	Procent	Kumulativ procent
Altid	47	3,43	3,43
For det meste	334	24,38	27,81
Af og til	605	44,16	71,97
Kun sjældent	185	13,50	85,47
Aldrig	57	4,16	89,64
Nægter at svare	3	0,22	89,85
Ved ikke	139	10,15	100,00
Total	1.370	100,00	

Q10 Hvor godt informeret mener du, at du er med hensyn til, hvad der sker kommunalpolitisk i din kommune?

	Frekvens	Procent	Kumulativ procent
Meget godt informeret	75	5,47	5,47
Godt informeret	273	19,93	25,40
Nogenlunde informeret	622	45,40	70,80
Kun lidt informeret	305	22,26	93,07
Slet ikke informeret	92	6,72	99,78
Nægter at svare	1	0,07	99,85
Ved ikke	2	0,15	100,00
Total	1.370	100,00	

Q12 Hvilket af følgende udsagn er du mest enig i?

	Frekvens	Procent	Kumulativ procent
De fleste kommunalpolitikere i min kommune er dygtige folk, som almindeligvis ved, hvad de gør	986	71,97	71,97
De fleste kommunalpolitikere i min kommune ser ikke ud til at vide, hvad de foretager sig	298	21,75	93,72
Nægter at svare	2	0,15	93,87
Ved ikke	84	6,13	100,00
Total	1.370	100,00	

Q13 I hvilket omfang, mener du, at borgmesteren og kommunalpolitikere i din kommune tager hensyn til, hvad borgerne mener, når de træffer deres beslutninger?

	Frekvens	Procent	Kumulativ procent
En hel del	232	16,93	16,93
Noget	684	49,93	66,86
Kun lidt	341	24,89	91,75
Slet ikke	72	5,26	97,01
Nægter at svare	1	0,07	97,08
Ved ikke	40	2,92	100,00
Total	1.370	100,00	

Q17 Hvor interesseret er du i kommunalpolitik?

	Frekvens	Procent	Kumulativ procent
Meget interesseret	113	8,25	8,25
Noget interesseret	594	43,36	51,61
Kun lidt interesseret	519	37,88	89,49
Slet ikke interesseret	141	10,29	99,78
Nægter at svare	1	0,07	99,85
Ved ikke	2	0,15	100,00
Total	1.370	100,00	

Q18_1 Hvor vigtigt mener du, det er,... At borgerne deltager aktivt, når der træffes vigtige lokale beslutninger?

	Frekvens	Procent	Kumulativ procent
Meget vigtigt	491	35,84	35,84
Vigtigt	703	51,31	87,15
Kun lidt vigtigt	146	10,66	97,81
Slet ikke vigtigt	16	1,17	98,98
Nægter at svare	1	0,07	99,05
Ved ikke	13	0,95	100,00
Total	1.370	100,00	

Q18_2 Hvor vigtigt mener du, det er,... At kommunalpolitikerne kan holdes ansvarlige overfor borgerne for deres handlinger og beslutninger?

	Frekvens	Procent	Kumulativ procent
Meget vigtigt	725	52,92	52,92
Vigtigt	577	42,12	95,04
Kun lidt vigtigt	47	3,43	98,47
Slet ikke vigtigt	9	0,66	99,12
Nægter at svare	1	0,07	99,20
Ved ikke	11	0,80	100,00
Total	1.370	100,00	

Q18_3 Hvor vigtigt mener du, det er,... At kommunale beslutninger afspejler synspunkterne hos flertallet af borgerne?

	Frekvens	Procent	Kumulativ procent
Meget vigtigt	563	41,09	41,09
Vigtigt	667	48,69	89,78
Kun lidt vigtigt	108	7,88	97,66
Slet ikke vigtigt	8	0,58	98,25
Nægter at svare	1	0,07	98,32
Ved ikke	23	1,68	100,00
Total	1.370	100,00	

Q18_4 Hvor vigtigt mener du, det er,... At kommunen løser lokale problemer effektivt?

	Frekvens	Procent	Kumulativ procent
Meget vigtigt	876	63,94	63,94
Vigtigt	449	32,77	96,72
Kun lidt vigtigt	26	1,90	98,61
Slet ikke vigtigt	5	0,36	98,98
Nægter at svare	1	0,07	99,05
Ved ikke	13	0,95	100,00
Total	1.370	100,00	

Q18_5 Hvor vigtigt mener du, det er,... At kommunen tilvejebringer service og faciliteter, som er tilpasset borgernes behov?

	Frekvens	Procent	Kumulativ procent
Meget vigtigt	759	55,40	55,40
Vigtigt	561	40,95	96,35
Kun lidt vigtigt	32	2,34	98,69
Slet ikke vigtigt	3	0,22	98,91
Nægter at svare	1	0,07	98,98
Ved ikke	14	1,02	100,00
Total	1.370	100,00	

Q18_6 Hvor vigtigt mener du, det er,... At kommunen kun sørger for den mest nødvendige service, og overlader udbuddet af anden service til andre?

	Frekvens	Procent	Kumulativ procent
Meget vigtigt	160	11,68	11,68
Vigtigt	472	34,45	46,13
Kun lidt vigtigt	436	31,82	77,96
Slet ikke vigtigt	246	17,96	95,91
Nægter at svare	4	0,29	96,20
Ved ikke	52	3,80	100,00
Total	1.370	100,00	

Q19 Hvis du er tvunget til at vælge, hvilket af følgende udsagn er du så mest enig i?

	Frekvens	Procent	Kumulativ procent
For mig er et godt lokalt selvstyre et spørgsmål om, hvorvidt kommunen er demokratisk	607	44,31	44,31
For mig er et godt lokalt selvstyre et spørgsmål om, hvorvidt kommunen tilvejebringer den nødvendige service og faciliteter	717	52,34	96,64
Nægter at svare	3	0,22	96,86
Ved ikke	43	3,14	100,00
Total	1.370	100,00	

Q15_1 Hvor ofte diskuterer du politiske emner, når du er sammen med følgende personer? Din far

	Frekvens	Procent	Kumulativ procent
Altid	24	1,75	1,75
Ofte	127	9,27	11,02
En gang imellem	200	14,60	25,62
Sjældent	156	11,39	37,01
Aldrig	130	9,49	46,50
Har ikke en far/ses ikke med far	731	53,36	99,85
Nægter at svare	1	0,07	99,93
Ved ikke	1	0,07	100,00
Total	1.370	100,00	

Q15_2 Din mor

	Frekvens	Procent	Kumulativ procent
Altid	13	0,95	0,95
Ofte	87	6,35	7,30
En gang imellem	219	15,99	23,28
Sjældent	223	16,28	39,56
Aldrig	190	13,87	53,43
Har ikke en mor/ses ikke med mor	636	46,42	99,85
Nægter at svare	1	0,07	99,93
Ved ikke	1	0,07	100,00
Total	1.370	100,00	

Q15_3 Din kæreste/partner

	Frekvens	Procent	Kumulativ procent
Altid	79	5,77	5,77
Ofte	388	28,32	34,09
En gang imellem	418	30,51	64,60
Sjældent	143	10,44	75,04
Aldrig	96	7,01	82,04
Har ikke en kæreste/partner	245	17,88	99,93
Nægter at svare	1	0,07	100,00
Total	1.370	100,00	

Q15_4 Hvor ofte diskuterer du politiske emner, når du er sammen med følgende personer? Dine kolleger/studiekammerater

	Frekvens	Procent	Kumulativ procent
Altid	29	2,12	2,12
Ofte	317	23,14	25,26
En gang imellem	388	28,32	53,58
Sjældent	202	14,74	68,32
Aldrig	116	8,47	76,79
Har ikke kolleger/studiekammerater	317	23,14	99,93
Nægter at svare	1	0,07	100,00
Total	1.370	100,00	

Q15_5 Din vennekreds

	Frekvens	Procent	Kumulativ procent
Altid	35	2,55	2,55
Ofte	363	26,50	29,05
En gang imellem	549	40,07	69,12
Sjældent	294	21,46	90,58
Aldrig	118	8,61	99,20
Har ikke venner/ses ikke med venner	8	0,58	99,78
Nægter at svare	1	0,07	99,85
Ved ikke	2	0,15	100,00
Total	1.370	100,00	

Q16 Hvor ofte blev der diskuteret politiske emner i dit barndomshjem?

	Frekvens	Procent	Kumulativ procent
Ofte	305	22,26	22,26
En gang imellem	440	32,12	54,38
Sjældent	386	28,18	82,55
Aldrig	226	16,50	99,05
Nægter at svare	1	0,07	99,12
Ved ikke	12	0,88	100,00
Total	1.370	100,00	

Q32_1 Er det svært eller uinteressant for borgere med en anden etnisk baggrund at deltage i lokalpolitik i din kommune?

	Frekvens	Procent	Kumulativ procent
Ja	28	25,00	25,00
Nej	53	47,32	72,32
Ved ikke	31	27,68	100,00
Total	112	100,00	

Q32_1a Hvad gør det svært eller uinteressant for borgere med anden etnisk baggrund at deltage i lokalpolitik?

Åbent spørgsmål. Svarfordeling vises ikke.

Q30_1 Er det svært eller uinteressant for unge på din alder at deltage i lokalpolitik i din kommune?

	Frekvens	Procent	Kumulativ procent
Ja	76	47,80	47,80
Nej	37	23,27	71,07
Ved ikke	46	28,93	100,00
Total	159	100,00	

Q30_1a Hvad gør det svært eller uinteressant for unge på din alder at deltage i lokalpolitik?

Åbent spørgsmål. Svarfordeling vises ikke.

Q30_2 Økonomi- og indenrigsministeriet vil gerne høre mere om, hvorfor unge og borgere med anden etnisk baggrund end dansk oplever, at det er svært eller uinteressant at deltage i lokalpolitik. Må ministeriet kontakte dig på et senere tidspunkt for at interviewe dig om din oplevelse af hvad der gør det svært eller uinteressant? Vi vil i så fald give ministeriet dine adresseoplysninger og din besvarelse.

	Frekvens	Procent	Kumulativ procent
Ja	37	37,00	37,00
Nej	63	63,00	100,00
Total	100	100,00	

Q30_3 Hvad er din e-mailadresse?

Åbent spørgsmål. Svarfordeling vises ikke.

Q20 Hvad mener du, er det væsentligste problem i din kommune i dag?

Åbent spørgsmål. Svarfordeling vises ikke.

Q21 Er der nogen områder, hvor du er særligt tilfreds med din kommune eller den kommunale service?

Åbent spørgsmål. Svarfordeling vises ikke.

Q21a Hvilke områder er du særligt tilfreds med?

Åbent spørgsmål. Svarfordeling vises ikke.

Q22 Er der nogle områder, hvor du synes, din kommune skulle bruge flere eller færre penge end i dag? Det kunne for eksempel være flere ressourcer på børnepasning eller færre ressourcer på kultur.

Åbent spørgsmål. Svarfordeling vises ikke.

Q22a Hvilke områder synes du din kommune skulle bruge hhv. flere og færre penge på? Oplys hvilket område du vil tage penge fra og hvilket område du vil flytte dem over på. Bemærk at hvis der bruges flere penge, sættes kommuneskatten op tilsvarende. Hvis der bruges færre penge, sættes kommuneskatten ned tilsvarende.

Åbent spørgsmål. Svarfordeling vises ikke.

Nu følger nogle spørgsmål om dit kendskab til lokalpolitik og din kommune.

Q24 Kender du navnet på borgmesteren i din kommune?

	Frekvens	Procent	Kumulativ procent
Ja	1.033	75,40	75,40
Nej	323	23,58	98,98
Nægter at svare	1	0,07	99,05
Ved ikke	13	0,95	100,00
Total	1.370	100,00	

Q24_a Hvad hedder borgmesteren i din kommune?

Åbent spørgsmål. Svarfordeling vises ikke.

Q25 Hvilket parti tilhører borgmesteren i din kommune?

	Frekvens	Procent	Kumulativ procent
1	748	54,60	54,60
2	8	0,58	55,18
3	93	6,79	61,97
4	33	2,41	64,38
7	2	0,15	64,53
8	307	22,41	86,93
10	3	0,22	87,15
11	23	1,68	88,83
12	6	0,44	89,27
98	2	0,15	89,42
99	145	10,58	100,00
Total	1.370	100,00	

Q26_1 Ansvaret for administration og service er fordelt mellem kommune, region og stat. Ved du, hvem der er ansvarlig for følgende serviceopgaver? Behandle byggetil-ladelser

	Frekvens	Procent	Kumulativ procent
Kommunerne	1,091	79,64	79,64
Regionerne	79	5,77	85,40
Staten	37	2,70	88,10
Nægter at svare	1	0,07	88,18
Ved ikke	162	11,82	100,00
Total	1,370	100,00	

Q26_2 Hjemmehjælp og plejehjem til de ældre

	Frekvens	Procent	Kumulativ procent
Kommunerne	1,133	82.70	82.70
Regionerne	133	9.71	92.41
Staten	22	1.61	94.01
Nægter at svare	1	0.07	94.09
Ved ikke	81	5.91	100.00
Total	1,370	100.00	

Til sidst følger nogle få baggrundsspørgsmål.

Q28 Bor du hjemme, eller er du udeboende?

	Frekvens	Procent	Kumulativ procent
Bor hjemme	86	54,09	54,09
Er udeboende	71	44,65	98,74
Ved ikke	2	1,26	100,00
Total	159	100,00	

Q33_1 Hvor stor tilknytning føler du personligt til... Lokalområdet, hvor du bor (dvs. bydelen eller landsbyen)? Du bedes svare på en skala fra 1-10, hvor 1 er slet ingen tilknytning og 10 er meget stærk tilknytning.

	Frekvens	Procent	Kumulativ procent
1 – Slet ingen tilknytning	43	3,14	3,14
2	47	3,43	6,57
3	62	4,53	11,09
4	96	7,01	18,10
5	220	16,06	34,16
6	104	7,59	41,75
7	163	11,90	53,65
8	256	18,69	72,34
9	138	10,07	82,41
10 – Meget stærk tilknytning	230	16,79	99,20
Nægter at svare	1	0,07	99,27
Ved ikke	10	0,73	100,00
Total	1.370	100,00	

Q33_2 Den kommune du bor i?

	Frekvens	Procent	Kumulativ procent
1 – Slet ingen tilknytning	46	3,36	3,36
2	54	3,94	7,30
3	74	5,40	12,70
4	91	6,64	19,34
5	257	18,76	38,10
6	140	10,22	48,32
7	171	12,48	60,80
8	240	17,52	78,32
9	109	7,96	86,28
10 – Meget stærk tilknytning	168	12,26	98,54
Nægter at svare	1	0,07	98,61
Ved ikke	19	1,39	100,00
Total	1.370	100,00	

Q33_3 Danmark som helhed?

	Frekvens	Procent	Kumulativ procent
1 – Slet ingen tilknytning	11	0,80	0,80
2	8	0,58	1,39
3	21	1,53	2,92
4	20	1,46	4,38
5	107	7,81	12,19
6	69	5,04	17,23
7	100	7,30	24,53
8	230	16,79	41,31
9	221	16,13	57,45
10 – Meget stærk tilknytning	569	41,53	98,98
Nægter at svare	1	0,07	99,05
Ved ikke	13	0,95	100,00
Total	1.370	100,00	

Q34_0 Hvilken kommune bor du i?

Svarfordeling vises ikke.

Q34 I hvilket år flyttede du til din nuværende adresse?

Svarfordeling vises ikke.

Q35 Din nuværende kommune blev sammenlagt med andre kommuner i 2007. Hvad var navnet på den kommune, du boede i før sammenlægningen?

Svarfordeling vises ikke.

Skemaet er nu slut. Tak for hjælpen!

Afslutningsvis gives svarfordelinger for respondenternes køn, stikprøvetype og indsamlingsmetode (telefonisk eller via web).

Køn

	Frekvens	Procent	Kumulativ procent
Mand	672	49,05	49,05
Kvinde	698	50,95	100,00
Total	1.370	100,00	

Stikprøvetype

	Frekvens	Procent	Kumulativ procent
Dansker 18-24 år	113	8,25	8,25
Indvandrer/efterkommer 18-24 år	46	3,36	11,61
Dansker 25+ år	1.136	82,92	94,53
Indvandrer/efterkommer 25+ år	75	5,47	100,00
Total	1.370	100,00	

Indsamlingsmetode

	Frekvens	Procent	Kumulativ procent
1. Telefon	750	54,74	54,74
2. Web	620	45,26	100,00
Total	1.370	100,00	

3 Variabeldefinitioner

I tabel 3.1 gives definitioner på variable fra de bivariante analyser af baggrundsvariable samt andre variable.

Tabel 3.1 Definitioner på variable i bivariante analyser

Variabel	Definition
<i>Afhængige variable (alle på individniveau):</i>	
Om demokrati eller service er vigtigst (afsnit 3.1)	Om respondenter lægger mest vægt på demokrati eller på service (Q19): 1 For mig er et godt lokalt selvstyre et spørgsmål om, hvorvidt kommunen er demokratisk 2 For mig er et godt lokalt selvstyre et spørgsmål om, hvorvidt kommunen tilvejebringer den nødvendige service og faciliteter
Vurdering af kommunalpolitikernes lydhørhed (afsnit 3.2)	Respondentens vurdering af hvor ofte kommunalpolitikere tager hensyn til, hvad borgerne mener (Q13), inddelt i 2 kategorier: 1 mindre lydhør (kun lidt eller slet ikke) 2 mere lydhør (en hel del eller noget)
Vurdering af kommunalpolitikernes kompetence (afsnit 3.2)	Respondentens vurdering af om kommunalpolitikere er dygtige folk (Q12): 1 De fleste kommunalpolitikere i min kommune er dygtige folk, som almindeligvis ved, hvad de gør 2 De fleste kommunalpolitikere i min kommune ser ikke ud til at vide, hvad de foretager sig
Vurdering af kommunalpolitikernes integritet (afsnit 3.2)	Respondentens vurdering af hvor ofte kommunalpolitikere tilidsætter personlige interesser (Q11), inddelt i 2 kategorier: 1 mindre integritet (af og til, sjældent eller aldrig) 2 mere integritet (altid eller for det meste)
Evne til at forstå lokalpolitik (afsnit 3.3)	Respondentens vurdering af om kommunalpolitik undertiden er så kompliceret, at de ikke forstår, hvad der foregår (Q9_2): 1 Helt enig 2 Delvist enig 3 Hverken enig eller uenig 4 Delvist uenig 5 Helt uenig

Variabel	Definition
Evne til at handle i lokalpolitik (afsnit 3.3)	<p>Respondentens vurdering af om de kan gøre et ligeså godt arbejde som medlem af kommunalbestyrelsen som de fleste andre (Q9_1):</p> <p>1 Helt enig 2 Delvist enig 3 Hverken enig eller uenig 4 Delvist uenig 5 Helt uenig</p>
Tilknytning til kommune (afsnit 3.4)	<p>Hvor tilknyttet respondenter er til sin kommune (Q33_2), inddelt i 2 kategorier:</p> <p>1 Svagere tilknytning (1-5) 2 Stærkere tilknytning (1-6)</p>
Interesse for kommunalpolitik (afsnit 4.1)	<p>Hvor interesseret respondenter er i kommunalpolitik (Q17), inddelt i 2 kategorier:</p> <p>1 Mindre interesseret (kun lidt eller slet ikke interesseret) 2 Mere interesseret (meget eller noget interesseret)</p>
Informeret om kommunalpolitik (afsnit 4.2)	<p>Hvor godt informeret som respondenter er om kommunalpolitik (Q10), inddelt i 2 kategorier:</p> <p>1 Mindre informeret (nogenlunde, kun lidt informeret eller slet ikke informeret) 2 Mere informeret (meget godt eller godt informeret)</p>
Viden om borgmesterens navn (afsnit 4.3)	<p>Om respondenter kender det korrekte svar på borgmesterens navn (Q24_a):</p> <p>1 Nej 2 Ja</p>
Viden om borgmesterens parti (afsnit 4.3)	<p>Om respondenter kender det korrekte svar på borgmesterens parti (Q25):</p> <p>1 Nej 2 Ja</p>
Viden om ansvaret for at behandle byggetilladelser (afsnit 4.3)	<p>Om respondenter kender det korrekte svar på hvem, der har ansvaret for at behandle byggetilladelser (kommunen; Q26_1):</p> <p>1 Nej 2 Ja</p>
Viden om ansvaret for hjemmehjælp og pleje til de ældre (afsnit 4.3)	<p>Om respondenter kender det korrekte svar på hvem, der har ansvaret for hjemmehjælp og pleje til de ældre (kommunen; Q26_2):</p> <p>1 Nej 2 Ja</p>

Variabel	Definition
Sandsynlighed for at stemme (afsnit 5.1)	<p>Hvor sandsynligt det er, at respondenterne ville stemme, hvis der blev afholdt kommunalvalg i morgen (Q1), inddelt i 2 kategorier:</p> <p>1 Overvejende usandsynligt (Sandsynligvis ikke eller helt sikkert ikke stemme) 2 Overvejende sandsynligt (Helt sikkert eller sandsynligvis stemme)</p>
Brug af deltagelsesaktiviteter (afsnit 5.2)	<p>Om respondenterne inden for de seneste to år har foretaget sig en eller flere af følgende: Deltaget i et møde vedrørende et spørgsmål om dit nabolag eller din kommune, kontaktet en kommunalpolitiker eller et politisk parti i kommunen, kontaktet en kommunal embedsmand, kontaktet eller været aktiv i en gruppe eller forening om et lokalt spørgsmål, eller skrevet et brev til en avis eller været omtalt i lokale medier om et lokalt spørgsmål (Q4_1-Q4_5), inddelt i 2 kategorier:</p> <p>1 Nej, ingen af aktiviteterne 2 Ja, mindst én af aktiviteterne</p>
Prioriteringer af områder (afsnit 6.2)	<p>Om respondenterne har angivet, at man ønsker at prioritere mellem områder (Q22), og i så fald fra hvilke områder og til hvilke områder (Q22a).</p> <p>Om man ønsker at prioritere mellem områder (Q22):</p> <p>1 Nej 2 Ja</p> <p>Hvor man ønsker at flytte penge fra/til (Q22a):</p> <p>1 Ikke dette område 2 Penge fra kulturområdet</p> <p>1 Ikke dette område 2 Penge til plejehjem og ældrepleje</p> <p>1 Ikke dette område 2 Penge til skoler og daginstitutioner</p> <p>1 Ikke dette område 2 Penge til infrastruktur</p> <p><i>Uafhængige variable på individniveau:</i></p>
Køn	<p>Respondentens køn:</p> <p>1 Mand 2 Kvinde</p>

Variabel	Definition
Anden etnisk baggrund	<p>Respondentens etniske baggrund (spørgsmålet Etnisk baggrund):</p> <p>1 Etnisk dansk borger 2 Anden etnisk baggrund</p>
Alder	<p>Respondentens alder per 1. januar 2013 (med en fejlmargen på +/- 1 år), inddelt i 4 kategorier:</p> <p>1 Ung (18-24 år) 2 Yngre (25-39 år) 3 Midaldrende (40-55 år) 4 Ældre (56+ år)</p> <p>I afsnit 7.1 benyttes følgende definition:</p> <p>1 Ikke ung (25+ årige) 2 Ung (18-24 år)</p> <p>Baseret på registerdata.</p>
Uddannelse	<p>Respondentens højeste afsluttede uddannelse i 2010, inddelt i 2 eller 3 kategorier.</p> <p>1 Kort uddannelse 2 Mellemlang eller lang uddannelse</p> <p>1 Kort uddannelse 2 Mellemlang 3 Lang uddannelse</p> <p>Baseret på registerdata.</p>
Politisk diskussion i dag	<p>Indeks over hvor ofte respondenter diskuterer politik med sin kæreste/partner, kolleger/studiekammerater og vennekreds (Q15_3-Q15_5), inddelt i 2 kategorier:</p> <p>1 Mindre ofte ((gennemsnitligt mindre end en gang imellem) 2 Mere ofte (gennemsnitligt mindst en gang imellem)</p>
Politisk diskussion i barndomshjem	<p>Hvor ofte der blev diskuteret politik i respondentens barndomshjem (Q16), inddelt i 2 kategorier:</p> <p>1 Mindre ofte (Sjældent, Aldrig) 2 Mere ofte (Ofte, En gang imellem)</p>
Om demokrati eller service er vigtigst	<p>Om respondenter lægger mest vægt på demokrati eller på service (Q19):</p> <p>1 For mig er et godt lokalt selvstyre et spørgsmål om, hvorvidt kommunen er demokratisk 2 For mig er et godt lokalt selvstyre et spørgsmål om, hvorvidt kommunen tilvejebringer den nødvendige service og faciliteter</p>

Variabel	Definition
Tilknytning til kommune	Hvor tilknyttet respondenter er til sin kommune (Q33_2), inddelt i 2 kategorier: 1 Svagere tilknytning (1-5) 2 Stærkere tilknytning (1-6)
Tilknytning til arbejdsmarkedet	Om respondenter er i beskæftigelse eller udenfor arbejdsstyrken per 1. november 2011: 1 I beskæftigelse 2 Udenfor arbejdsstyrken Baseret på registerdata. Kategorien arbejdsløs er udeladt fra alle analyser grundet for få respondenter.
<i>Uafhængige variable på kommuneniveau:</i>	
Indbyggertal	Antallet af indbyggere bosat i kommunen, inddelt i 6 kategorier: 1 højest 30.000 indbyggere 2 30.001-45.000 indbyggere 3 45.001-60.000 indbyggere 4 60.001-90.000 indbyggere 5 90.001-120.000 indbyggere 6 mindst 120.001 indbyggere
Befolkningsandel i bymæssig bebyggelse	Andelen af indbyggere bosat i kommunen bosat i byer med mindst 200 indbyggere, i procent af det samlede antal indbyggere i kommunen, inddelt i 4 kategorier: 1 Mindst urbane (1. kvartil) 2 Mindre urbane (2. kvartil) 3 Mere urbane (3. kvartil) 4 Mest urbane (4. kvartil)
Sammenlagt	Om kommunen blev sammenlagt i forbindelse med kommunalreformen (1) eller ej (0).

Anm.: Respondenter, som har svaret "Ved ikke", eller som nægter at svare, er udeladt.

4 Fordeling af respondenter på kommuner og kommunevariable

Af tabel 4.1 fremgår fordelingen af respondenter på landets kommuner samt følgende oplysninger på kommuneniveau: Antal indbyggere, andel af befolkningen bosat i bymæssig bebyggelse og om, hvorvidt kommunen er opstået som følge af kommunesammenlægninger i forbindelse med kommunalreformen i 2007.

Tabel 4.1 Fordeling af respondenter på kommuner og kommunevariable

Kommune	Antal respondenter	Antal indbyggere	Andel i bymæssig bebyggelse	Sammenlagt
101 København	121	559.440	100	Nej
147 Frederiksberg	17	102.029	100	Nej
151 Ballerup	12	48.211	99,4	Nej
153 Brøndby	10	34.210	100	Nej
155 Dragør	6	13.917	97,9	Nej
157 Gentofte	17	73.360	100	Nej
159 Gladsaxe	15	66.030	100	Nej
161 Glostrup	3	21.869	100	Nej
163 Herlev	14	26.958	100	Nej
165 Albertslund	5	27.824	100	Nej
167 Hvidovre	10	51.341	100	Nej
169 Høje-Taastrup	13	48.471	96,9	Nej
173 Lyngby-Taarbæk	10	53.840	100	Nej
175 Rødovre	7	37.351	100	Nej
183 Ishøj	2	21.131	97,7	Nej
185 Tårnby	14	41.572	100	Nej
187 Vallensbæk	5	14.797	100	Nej
190 Furesø	10	38.236	98,1	Ja
201 Allerød	5	24.073	94	Nej
210 Fredensborg	10	39.462	91,8	Ja
217 Helsingør	9	61.613	96,3	Nej
219 Hillerød	12	48.315	90,8	Ja
223 Hørsholm	6	24.543	98,1	Nej
230 Rudersdal	10	54.827	98,6	Ja
240 Egedal	9	42.018	93,1	Ja
250 Frederikssund	9	44.365	87,7	Ja
253 Greve	13	47.980	98,1	Nej
259 Køge	15	57.771	89,5	Ja
260 Halsnæs	9	30.803	92	Ja
265 Roskilde	20	83.554	94,3	Ja
269 Solrød	5	21.145	95,8	Nej
270 Gribskov	12	40.655	85,6	Ja

Kommune	Antal respondenter	Antal indbyggere	Andel i bymæssig bebyggelse	Sammenlagt
306 Odsherred	11	32.452	68,1	Ja
316 Holbæk	10	69.263	80,9	Ja
320 Faxe	8	35.123	75,2	Ja
326 Kalundborg	11	48.294	73,2	Ja
329 Ringsted	6	33.217	80,8	Nej
330 Slagelse	11	77.167	83,7	Ja
336 Stevns	5	21.818	70,3	Ja
340 Sorø	6	29.288	73,9	Ja
350 Lejre	3	26.901	77	Ja
360 Lolland	11	44.436	70,1	Ja
370 Næstved	21	81.163	80,9	Ja
376 Guldborgsund	15	61.322	70,5	Ja
390 Vordingborg	10	45.465	72,1	Ja
400 Bornholm	14	40.715	76,1	Nej
410 Middelfart	9	37.523	80,2	Ja
420 Assens	12	41.325	70,7	Ja
430 Faaborg-Midtfyn	9	51.409	72,1	Ja
440 Kerteminde	6	23.787	80,4	Ja
450 Nyborg	6	31.350	80,2	Ja
461 Odense	50	193.370	97	Nej
479 Svendborg	19	58.296	82,2	Ja
480 Nordfyns	6	29.224	60,3	Ja
482 Langeland	2	12.861	59,4	Ja
492 Ærø	2	6.527	66,4	Nej
510 Haderslev	13	56.051	79,7	Ja
530 Billund	8	26.357	80,7	Ja
540 Sønderborg	19	75.732	87,9	Ja
550 Tønder	17	38.686	70,9	Ja
561 Esbjerg	23	115.051	91	Ja
573 Varde	11	49.969	71,5	Ja
575 Vejen	9	42.700	70,8	Ja
580 Aabenraa	23	59.208	79,6	Ja
607 Fredericia	11	50.374	96,4	Nej
615 Horsens	20	84.871	88,6	Ja
621 Kolding	23	89.556	88	Ja
630 Vejle	23	108.826	82,1	Ja
657 Herning	24	86.595	85,4	Ja
661 Holstebro	16	57.254	83,8	Ja
665 Lemvig	3	21.223	69,1	Ja
671 Struer	5	21.846	77	Ja
706 Syddjurs	19	41.894	69,8	Ja
707 Norddjurs	11	38.035	73,8	Ja

Kommune	Antal respondenter	Antal indbyggere	Andel i bymæssig bebyggelse	Sammenlagt
710 Favrskov	10	47.156	80,2	Ja
727 Odder	8	21.800	75	Nej
730 Randers	24	96.007	88	Ja
740 Silkeborg	24	89.346	84,4	Ja
741 Samsø	1	3.806	34,1	Nej
746 Skanderborg	13	58.094	83,7	Ja
751 Aarhus	81	319.094	97	Nej
756 Ikast-Brande	10	40.468	82,5	Ja
760 Ringkøbing-Skjern	11	57.529	71,4	Ja
766 Hedensted	7	45.868	71,6	Ja
773 Morsø	6	21.189	62,3	Nej
779 Skive	8	47.291	76,2	Ja
787 Thisted	13	44.494	69,2	Ja
791 Viborg	21	94.333	79,3	Ja
810 Brønderslev	6	35.600	71,9	Ja
813 Frederikshavn	20	60.775	87,5	Ja
820 Vesthimmerlands	8	37.586	69,8	Ja
825 Læsø	1	1.839	59	Nej
840 Rebild	7	28.866	65,2	Ja
846 Mariagerfjord	13	42.111	76,1	Ja
849 Jammerbugt	9	38.597	74,2	Ja
851 Aalborg	63	203.448	92,2	Ja
860 Hjørring	19	65.767	76	Ja
Kommune ukendt	11			
I alt	1.370			

Anm.: Antal indbyggere pr. 1. januar 2013. Andelen af befolkningen bosat i bymæssig bebyggelse er pr. 1. januar 2013 og er defineret som andelen af indbyggere i kommunen, der er bosat i byer med mindst 200 indbyggere, i procent af det samlede antal indbyggere i kommunen.

**Det Nationale Institut
for Kommuner og Regioners
Analyse og Forskning**

Købmagergade 22
1150 København K
E-mail: kora@kora.dk
Telefon: 444 555 00